

Abstract: *The water supply system is a basic infrastructure, a component of the economic success of the country, the development of cities and villages, a source of life in the literal sense of the word. However, as if realizing the importance of water in life, our society treats water-related issues too carelessly. Year after year, the situation is slowly worsening, cities and communities are increasingly faced with water shortages, its poor quality, pollution and drying up of reservoirs, but we are not yet used to perceiving all this as "diseases" of the single ecosystem of which we are a part. And we are not talking about the usual calls for saving resources and environmental awareness - the "infrastructure" of water in Ukraine needs a systematic rethinking and the formation of an integrated policy, not even just development.*

Key words: *water resources, water supply system, biopolitics.*

*Науковий керівник – Вишневська О.М.,
д-р екон. наук, професор,
декан обліково-фінансового факультету*

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

**ДАТІЙ Світлана, здобувач вищої освіти групи
обліково-фінансового факультету, МНАУ**

Анотація: *Обґрунтовано значення економічного аналізу в кризових ситуаціях та визначено основні його напрями на підприємстві за умови кризи.*

Ключові слова: *економічний аналіз, криза, діагностика підприємства, кризис-менеджмент.*

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну суттєво вплинуло на соціально-економічну ситуацію в цілому (на макрорівні) та на діяльність більшості підприємств (на мікрорівні). Військова агресія поглибила світову економічну нестабільність, призвела до перебоїв у світових ланцюгах поставок, що призводить до кризової ситуації для багатьох підприємств. Як відомо, за попередньою оцінкою Міжнародного валютного фонду, ВВП України у 2022 році може скоротитись на 45%, а відновлювальне зростання світової економіки після пандемії COVID-19 суттєво уповільниться [1]. Навіть, якщо підприємство напряду не страждає від війни, страждають його партнери, постачальники, споживачі на ринку, що впливає на діяльність фірм. Багатьом підприємствам в Україні за таких умов необхідно негайно змінювати свою стратегію, впроваджувати кризис-менеджмент у свою діяльність, щоб якомога швидше ліквідувати проблеми, пов'язані із даним чинником.

Слід зазначити, що роль якісного аналізу в таких умовах зростає, бо саме цей елемент діагностики діяльності підприємства та його взаємодії із ринком може сформувати якісну модель підприємства із його сильними та слабкими місцями,

дослідити середовище, а також знайти можливості реалізувати сильні сторони та розробити заходи щодо нівелювання його слабких сторін.

Особливо актуальними в умовах кризи стають такі напрями економічного аналізу діяльності підприємств:

- аналіз витрат підприємства та пошук резервів оптимізації витрат, що є дуже важливим, якщо у підприємства спостерігатиметься дефіцит коштів. У цьому випадку необхідно заздалегідь знати, скорочення яких витрат буде найменш болючим для підприємства;

- аналіз фінансової стійкості та ліквідності – характеризує платоспроможність підприємства, виявляє як довго підприємство може протриматись без залучення додаткових коштів, ризику непогашення дебіторської заборгованості та ризик кризи неплатоспроможності підприємства, пошук джерел фінансування, внутрішніх та зовнішніх, короткострокових та довгострокових;

- аналіз ланцюгів поставок – в умовах війни (та кризи взагалі) це є одним із найкритичніших напрямів діяльності підприємства. Економічний аналіз дозволяє виявити найбільш нестійких постачальників, наскільки критичними є поставки окремих матеріалів, як довго підприємство може протриматись без поставок певних деталей, як будуть здійснюватися поставки в нових умовах (нові логістичні шляхи) та ким (нові партнери), пошук альтернатив на випадок неможливості взаємодії із наявним партнером;

- аналіз ринків збуту та просування – активний пошук альтернативних ринків збуту, покупців продукції підприємства, які забезпечуватимуть виручку, бо ніякий бізнес не виживе без клієнтів як в умовах миру, так і в умовах війни [2].

Слід зазначити, що попередні напрями аналізу є актуальними в умовах будь-якої економічної кризи, якими б чинниками вони не були викликані (глобальна фінансова криза 2008 року, пандемія COVID-19 тощо).

Криза, викликана війною, вносить свої особливості у діяльність підприємств та у потреби актуального аналізу. В умовах національної війни підприємство має додатково аналізувати свою діяльність у наступних напрямках:

- збереження працівників – трудовий колектив підприємства є важливою складовою його діяльності і підприємству необхідно здійснювати заходи щоб підтримувати його лояльність, виявити оптимальну структуру залучення та використання робочої сили в умовах війни (під час війни зростає плінність кадрів у будь-якому випадку);

- збереження держави – якомога швидке закінчення кризової ситуації, спричиненої російською агресією, залежить від боєздатності Військових сил України та здатності держави і суспільства підтримувати соціально-економічну життєздатність країни. Тому у даній ситуації підприємство має зосередитись на повній сплаті податків та додатковій підтримці держави, армії та волонтерського руху і аналіз дозволяє дослідити на яку суму підприємство може допомогти країні без загрози для свого фінансового стану.

Будь які кризові ситуації завдають значної шкоди бізнесу. В умовах війни, коли багато підприємств зупиняються або згортають свою активність, реалізація антикризових заходів ускладнюється. Зосередження уваги держави на забезпеченні її обороноздатності дещо зменшує можливості державної підтримки підприємств. Тому для суб'єктів господарювання важливим залишається пошук власних резервів завдяки ефективному економічному аналізу.

Література:

1. МВФ знову погіршив прогноз зростання глобальної економіки та падіння ВВП України. *Слово і діло*. 2022. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/07/26/novyna/ekonomika/mvf-znovu-pohirshyv-prohnoz-zrostannya-hlobalnoyi-ekonomiky-ta-padinnya-vvp-ukrayiny> (дата звернення: 28.09.2022).

2. Леськів Г. З., Цимбрила П. І. Елементи економічної безпеки підприємства. *Менеджмент і безпека в умовах війни: теоретичні та прикладні аспекти: матеріали-науково-практичної інтернет-конференції*. м. Львів, 13 травня 2022 року. 2022. С. 171-172.

Abstract: *The importance of economic analysis in crisis situations is substantiated and its main directions at the enterprise under crisis conditions are determined*

Key words: *economic analysis, crisis, diagnostics of the enterprise, crisis management.*

*Науковий керівник – Костирко Алла Георгіївна,
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ЗАЙЦЕВА Христина, здобувач вищої освіти

спеціальність 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: *Розглянуто систему бухгалтерського обліку, що склалася на сьогодні, її слабкі сторони та причини, які їх обумовили. Визначено основними напрями та тенденції розвитку бухгалтерського обліку та звітності на сучасному етапі*

Ключові слова: *система, бухгалтерський облік, звітність, тенденції розвитку, МСФЗ*

У наш час існує багато тлумачень поняття система, проте найґрунтовніше, наступне, система — це порядок, зумовлений правильним розташуванням частин, стрункий ряд, зв'язане ціле [1].

Тобто, з точки зору бухгалтерського обліку, система означає впорядковану систему збору, реєстрації та узагальнення інформації у грошовому вираженні про майно та зобов'язання підприємств та їх рух шляхом суцільного, безперервного та документального відображення всіх господарських операцій.

Чинна система бухгалтерського обліку внаслідок розвитку та постійної зміни економічної кон'юнктури, посилення взаємовідносин із суб'єктами світового ринку, удосконалення нормативно-правової бази потребує комплексних заходів модернізації.

Система бухгалтерського обліку, що склалася на сьогоднішній день, має такі слабкі сторони:

- зосередженість на внутрішніх аспектах діяльності підприємства, поза увагою зовнішніх факторів макросередовища;
- забезпечує смислову невідповідність між інформаційними запитами та